

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

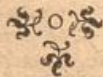
Coloniæ Agrippinæ, 1622

XIV. Aliud quoddam, ad bene ministeria nostra obeunda, medium proponitur, videlicet, interiora animæ, non vero exteriora, quæ deforis videntur, respicere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

Cap. 21.
audi filia.

irascamur, aut indignemur, vsui nobis esse poterit bona quædam R. P. M. Aulæ consideratio. Duobus modis, inquit is, peccata proximi considerari possunt: primo quidem, vt offensæ, & iniuriæ factæ DEO; atque hoc modo spectata, ad iram, indignationem, & desiderium castigationis mouent. Secundo, vt priuatum fratris nostri malum: & tunc non ad iram, sed ad compassionem nos commouent: quia nullum accidere malum hominibus potest, ita ipsis noxium & detrimentosum, ac peccatum. Vnde etiam nulla compassionis & misericordiæ prouocandæ materia ita propria est, ac culpa, hoc modo spectata. Iam quo quis magis peccauit, eo etiam amplius ad compassionem prouocat, quia maius illi damnum accidit, noxa maior illata, maiorque laborat malo. Quemadmodum iniuriæ & contumeliæ à phrenetico illatæ, non tam ad iram nos prouocant, quam ad misericordiam & commiserationem sui, quod eas ceu malum, & infirmitatem eius, à quo inferuntur, non vero quasi nostri ipsorum iniurias accipiamus: pari modo peccata nostra etiam Deum ad compassionem potius, quam ad iram incitant, quando is illa misericorditer, non sicut iniuriam, & offensam suam, sed vt malum & miseriam nostram respicit. Simili ergo modo proximi peccata nos par est intueri, nimirum velut damnum ac malum illius, vt illi propterea compatiamur: sicut Deum vellemus nostra inquiri non ex ira, inquam, & iustitia, ad eadem castiganda; sed ex misericordia & compassione, ad eadem remittenda & condonanda. Atque hic bonus erit zelus, & secundum cor Dei, qui & misericors est, & misericordias faciens.

CAPVT XIV.

Aliud quoddam, ad bene ministeria nostra obcunda, medium proponitur, videlicet, interiora animæ, non vero exteriora, qua de foris videntur, respicere.

VNum de primarijs monitis, quæ sancti Patres, & vitæ spiritualis magistri, ijs qui cum proximo conuersari volunt, proponunt, est, vt non tam corpora & apparentiam exteriorem, quam interiora & animas respiciant. Sunt enim nonnulli, inquit Bernardus, qui exteriora considerant, & ad homines habiles, elegantes, scitros, bene vestitos, & bene compositos tantum spectant, in hos propendunt, cum ijs tractare gaudent. At, quibus sani sunt oculi, non nisi interiorem animæ speciem respiciunt, quæ in corpore formoso formosior non est, quam in deformi, si in corpore formoso sanctior non habitare animâ, quam in turpi: sed tam in deformi, quam pulchro ipsa pulcherrima est, cum peccatis deturpata non fuerit: tantoque pulchrior est, quanto à peccatis est purior, & defæciator, virtutibusque ac donis cœlestibus ornator. Ad nihil enim utilis est visibilis corporis pulchritudo, si inuisibilis animæ pulchritudo deest: illa homini cum rebus inanimatis & brutis communis est; sed hæc cum Angelis. Ad interiora illa ergo, ait Bernardus, penetrare, & animam, quæ ad sanctissimæ Trinitatis imaginem & similitudinem facta est, respicere nos oportet, eamque considerare ceu viuum spiritus sancti templum, membrum Christi, ac velut vndeundique in eius sanguine immersam, quam ipse quoque vitæ suæ impendio comparauit ac redemit, ei, si peccati

catis deformem ac deturpatam eam videamus compatiendo, & magno compassionis sensu indolendo, si ingens & incomparabile illud pretium, quod ei comparandæ vnguentus Dei impendit, in illa irritum atque effectu suo frustrari videamus. Corpore vero, & omni eo quod externum est, & ad ipsum spectat, penitus nobis est, quoad possumus, abstinendum, nec plurius id faciendum, quam saccus stercoreus, immunditiarum congeries, aut sterquilinum niue testum, aut denique sepulchrum deforis dealbatum. tale quippe est corpus hoc nostrum. Ita porro rigide & exactè hoc cauere, tamque sollicitos & circumspectos in hac re nos esse volunt, vt dicat Gerson, *Non solum non attendant discretionem formarum, sed neque discretionem sexuum*: id est, non modo non curent an pœnitens, & is quicum agendum est, sit honesta vel incomposita forma, sed ne quidem an vir sit, vel mulier; sed ad animas tantum, earumque remedium reflexionem faciant, ab omni re alia abstrahendo, nec ad eam vel parum attendendo: non enim in animalibus hæc differentie sunt.

Documentum sanè hoc maximi momenti est. Primo, quia amor noster hoc pacto futurus est spiritualis, & è vera caritate manans, in Deo, per Deum, & purè propter Deum; ille autem alius merè carnalis, sensualis & fatis periculosus est. Secundo, documentum hoc etiam nostris ipsorum, qui cum proximo agimus, valde interest, vt per hoc ad ministeria nostra ritè obeunda, & prout oportet exercenda animemur, æque libenter & promptè pauperulo ac derelicto, quam opulento ac potenti opitulando: quandoquidem Deo tam caro ster anima mendici in Nosocomio gementis, & pannosi alicuius ad confitendum venientis, quam equitis alicuius illustris, & eius qui splendè magnificèque vestitur. Rei huic S. Ambrosius accommodat, quod Redemptor Iesus, Reguli filium curaturus, eius ad domum accedere noluerit; cum tamen id parens instanter, cum per nuntios, tum per se-

metipsum, vt pote ad Iesum veniens, rogaret; *Ne in Reguli, inquit, filio videretur magis diuitijs detulisse.* E contra videmus, quod cum rogaretur Centurionis famulum vt sanitati restitueret, vltro se ad ades eius adeundas obtulerit, cum tamen id ipse Centurio per se rogatum non venisset, sed non nisi per alios *Iesus autem ibat cum illis, ne videretur, propterea quod æger esset seruus & inops, ad eum ire noluisse.* Ideo, inquit Ambrosius, ita fecit nobis, vt exemplum daret, quomodo cum proximis nos agere conueniat, nimirum vt non ad diuites, nobiles, benè vestitos, sed duntaxat ad animas attendamus. Ad has & oculis, & corde toti ferri debemus, tam libenter pauperulo & stabulario, & seruo, quam equiti & magnati subuenire procurando: quia apud Deum, vt ait Apostolus, non est distinctio serui, & liberi, non famuli & domini; & DEI filius tam pro illo, quam pro hoc, mortem oppetit; fortasse etiam carior illi est, ac pluris ab eo sit paruus, quam magnus.

Si quidem amor noster summè purus & spiritualis esset, potius ad egeni, quàm diuitis, plebei quam honorati confessionem audiendam, eumque iuuandum propenderemus, & nos applicaremus; idque multas ob causas. Primò, vt quod, quoad hoc, Christus Dominus exemplum (vt diximus) nobis dedit, imitemur. Secundò, quia in pauperulis & infimis his Christi imago & similitudo magis respondet; ipse enim cum diues esset, pauper nostri causa effectus est, vt eius inopia nos diuites essemus, vt loquitur Apostolus. Tertiò, eo quod hoc pacto securiores & certiores sumus, nos in nostris ministerijs DEVM solum spectare, & non nisi purè propter ipsum eadem obire. Quia dum cum magnatibus, & illustribus tractamus, sæpe humani se respectus intermiscet, & nos ipsos, ac proprium commodum, & æstimationem inde quaerimus. Et sanè hæc conuersatio & tractatio non tam secura est, & sæpe non tam pura, & pul-

Ioan. 4. 47.
Luc. 7. 6.

In cura animarum cur abiectionum potior habenda ratio, quàm nobilium.
2. Cor. 8. 9.

uere

atuaris
cor. nu
pparum
est. adu.

humas
ascendere,
corpo
parum
corres
morat.

differe
cipi si
spectu
poma.

Luc.

uere & palea expurgata. Frequenter enim non nisi mera est vanitas, quod videtur esse zelus. Quarto, quia sic melius in humilitate conseruabimur. Quinto, quia per experientiam patet, maiorem ex his fructum colligi, quam ex alijs, & hos ad confessionem & conciones frequentius venire, quam opulentos. Tales quoque fuisse constat illos, qui Christum frequentius & frequentius sequebantur, quique ex eius doctrina magis proficiebant. In Euangelio quippe legimus, *Pauperes euangelizantur*. De diuitibus vero, & optimatibus non nisi hinc inde aliquis, puta vnus Nicodemus, qui inter ludæos princeps erat; Et hunc ipsum adhuc non nisi de nocte, & clanculo ad Christum accessisse. Euangelista scribit, *Hic venit ad Iesum nocte*. Huc accedit, quod hominibus simplicibus ac rotundis simplicibus etiam veritates aperiantur, ac vitia in ijs maiori multo libertate carpantur ipsi vero in meliorem partem reprehensiones omnes accipiant, confessarius denique quæcunque lubuerit de illis statueret, facilius executioni mandet, & quo voluerit eos conduceret. At apud illustres & optimates subinde reprehensionis habent, ob nescio quos respectus retrahuntur, nec tam libere eos confessarius commoneat, & arguere audeat, & sæpe quæ illis necessario dicenda sunt, non nisi media ex parte depromit, reliqua verecundans suppressit. Atque hinc postea non raro aliquis serupulus & remorsus manet, quod aut liberius eos non coarguerit, aperiensque mentem declararit, aut quod eorum in delictis conuiuens, dissimularit. Adhæc cum magnatibus multum consumitur temporis, & interim parum, aut nihil proficitur, at, cum plebeis, triualibus, ac simplicibus paruo tempore permultum: Quia cum ipsis tractando, statim ad rem, & hominem, vt dicitur venit, & quidquid demum dicitur, substantiale & reale esse potest: quod cum illis fieri nequit. Hac de causa homines spirituales & sinceri, & proprii sui profectus, & fructus in proximo faciendi percipidi, omnem quam possunt, maxime magnatum, & nobilium

conuersationem subterfugiunt, eamque vt maxime onerosam ducunt. Quod etiam sancti Patres passim consulunt, & serio commendant, iuxta monitum illud Sapientis: *Pondus super se tollet, qui bonis se communit*. Vnde etiam laudari ab omnibus & celebrari in Religione videmus illos, qui egei, æthiopsis, seruorum, ac panniculosorum mendicorum confessionibus excipiendis studiose vacant. Nec immerito quia certum & indubitatum est, minimè defore qui ipsorum confessiones excipiat. Si quis autem inter illos sit, cui subuenire fore credas, nihilominus tu, si vere sis humilis, cogitare debes id alium Patrem, qui illo in loco confitentibus vacat, melius ac minori suo periculo facturum: tu interim pauperulo illi, qui fortasse iam alias confellurus venit, & quia neminem qui sibi aures accommodet inuenit, non confellus domum abiit, operam tuam & aures impende.

CAPVT XV.

Aliud proximo subueniendi medium suggeritur: nimirum nobis ipsis diffidere, omnem verofiduciam in Deum ponere.

Habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo, & ne inuitaris prudentia tua. Aliud medium, ipsumque maximi momenti, quodque ad finem instituti nostri consequendum maxime nos adiuvabit, est id, quod superioribus illis verbis Salomon complectitur. Idem quoque nobis B. N. Pater, & instituti nostri Bulla duobus illis verbis paucis proponit, *Diffidens suis viribus, & diuinis fretus*. Notum inquit, quomodo magnum in animabus fructum & bonum facturum sis? Tibi ipsi ac propriis viribus, prudentiæ, industriæ, atque adeo omnibus medijs humanis diffide; omnem

Matth. 11. 5.

Ioan. 3. 2.